Розділ 9. Чуємо весняні передзвони

Читання

Дата: 11.04.2025

Клас: 4 – Б

Предмет: Літературне читання

Вчитель: Таран Н.В.

Тема: Робота з дитячою книжкою. Великодне диво. Ліна Костенко «Весна прийшла так якось

несподівано», Зірка Мензатюк «На чому

тримається світ?»

Мета: продовжувати знайомити учнів з поезією українських поетів; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Таблиця Шульте

9	12	18	14	16
10	21	5	15	7
23	17	24	20	1
6	4	19	11	8
25	22	3	13	2

11 квітня

Робота з дитячою книжкою. Великодне диво. Ліна Костенко «Весна прийшла так якось несподівано», Зірка Мензатьок «На чому тримається світ?»

Вступне слово вчителя

Нарешті відступили суворі морози й відчувається подих весни. У лісі розтанули останні острівці снігу. Під весняними променями сонця запарувала земля. Сонячні зайчики заграли на галявині.

Весну недаремно називають найпрекраснішою порою року. Здавна українські митці створюють безсмертні рядки, оспівуючи весну.

Зверни увагу, які незвичні образні порівняння використала у своєму вірші «Весна прийшла так якось несподівано» відома українська поетеса Ліна Костенко.

Весна в Україні — це, звичайно ж, Великодні свята. Одне з найбільших великодніх див — писанка, про яку Зірка Мензатнок написала оповідання «На чому тримається світ?». Ігор Калинець створив дивовижні поетичні рядки про мистецтво створення писанки. Читаючи їх, ніби береш участь у таємничому дійстві, коли звичайне яйце перетворюється на «згусток сонця».

Про творчість

Ліна Василівна Костенко українська поетеса-шістдесятниця, письменниця, дисидентка. Лауреатка Шевченківської премії, Премії Антоновичів, Ордену Почесного легіону. 1967 року разом з Павлом Тичиною та Іваном Драчем номінована на Нобелівську премію з літератури.

Опрацювання вірша Ліни Костенко «Весна прийшла так якось несподівано»

Весна прийшла так якось несподівано! Зима стояла міцно до пори. Вітри війнули з півдня. І тоді вона немов у Ворсклу з'їхала з гори. Ще сніг ковтала повідь широченна, і рала ждав іще тужавий лан. А під горою вишня наречена вже до віночка міряє туман.

Опрацювання вірша Ліни Костенко «Весна прийшла так якось несподівано»

Подовшав день. Полегшали ці тіні, вечірні тіні спогадів і хмар. І дика груша в білому цвітінні на ціле поле світить, як ліхтар. Уже в дітей порожевіли личка. Уже дощем надихалась рілля. І скрізь трава, травиченька, травичка! І сонце сипле квіти, як з бриля.

Словникова робота

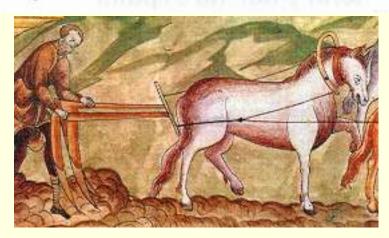
Словничок

По́відь — повінь.

Рало — знаряддя для оранки землі.

Рілля — виоране поле, оброблене і підготоване для посіву.

Опрацювання вірша Ліни Костенко «Весна прийшла так якось несподівано»

- 1. Про які ознаки весни розповідає поетеса у вірші?
- 2. Які образи використовує авторка, щоб описати цвітіння дерев: вишні, дикої груші?
- 3. Наведи приклади з вірша, коли явища природи виявляють людські ознаки. Наприклад: «Сонце сипле квіти, як з бриля».

c. 126-127

Зі́рка Заха́ріївна

Мензатюк українська письменниця, казкарка, журналістка, членкиня НСПУ.

https://www.youtube.com/watch?v=VtUs1KsmvqU

На чому тримається світ?

Приїхав тато з Коломиї та привіз гостинці в картонній коробці, тільки коробки не відкриває:

- Ану, мої дівчатка, відгадайте, що можна зробити з яйця.
- Яєчню, сказала Катруся, бо яєчнею снідала.
- Писанку, сказала Маруся.
- Крашанку, сказала сусідка тітка Ольга.
- І шкрябанку також, мовив тато і розкрив коробку.

Авній!

- Ой веселі! сказала Катруся.
- Ой барвисті! сказала Маруся.
- Ой гарнесенькі! сказала мама.

Бо в коробці — писанки! Маруся і Катруся коло них, мов оджілкі коло меду: милуються, видивляються, очей не відведуть. На писанка: зірочки, дрібненькі безконечники, он хрестик, а он рогатий олень. Ди во-дивне, не писанки, хто таке й придумав! Тато каже, що придумаль писанку давні люди, бо хотіли мати яйце-райце, з якого виходить ус живе. А Катрусі здається, що її придумала весна. Бо коли замружити ся, писанка мерехтить та сяє, мов весняне сонечко. І ще дивно Катру сі, як ту писанку роблять. Тато каже, що воском та фарбами: писанк пишуть писачками, шкрябанки вишкрябують по фарбованому, крапан ки обкапують воском, мальованки малюють пензликом, а крашанки то ж просто пофарбовані яєчка. Але Катрусі здається, що їх зробил чарівним чином чарівна бабуся з казки.

— Мабуть, тату, писанки — наиславніше мистецтво: — пшитьс Катруся.

— Щоб ви знали, дівчатка, воно справді найславніше, — відпові на це тато. — Бо своє ткацтво, своє гончарство мають інші народи. А такі розмаїті писанки є тільки в Україні. Тому в інших країнах з українських мистецтв найкраще знають писанку. В Англії, у Лондонськом королівському музеї, зібрали величезну колекцію писанок, інші музє світу збирають їх теж. А в Канаді українській писанці навіть поставил пам'ятник! Ось яка вона славна.

 Певно, іншим народам шкода, що в них нема таких гарних пі санок, — задумалася Катруся.

— А шкода, — мовив тато. — Вони роблять своїм діткам до Велі кодня шоколадні писанки. Тільки ті писанки не мають чарівної силі А наші мають. Старі люди кажуть, що доки пишуться писанки, дот буде стояти світ.

Тепер Катрусі ще дивніше: крихка, маленька писанка, а цілий св тримає!

— Давай, Марусю, — каже Катруся, — учімось і ми писати писа ки. Щоб, коли виростемо, світові було на чому стояти.

Опрацювання змісту оповідання

- 1. Який подарунок тато привіз дітям із Коломиї?
- Знайди в тексті та зачитай, які візерунки малюють на писанках.
- Чи правда, що українська писанка відома поза межами нашої країни?
- 4. Чому Катруся і Маруся вирішили навчитися писати писанки?
- 2. Хто, на думку Катрусі, придумав писанки?
- **А** давні люди **Б** чарівники
- В весна Г чарівна бабуся з казки
- 3. У якій країні є пам'ятник у вигляді української писанки?
- А в Англії Б у Польщі В в Австралії Г у Канаді

Гра "Незакінчене речення"

2. Закінчи речення.

Обкапують воском _

Пензликом малюють

Пофарбовані яйця називають

За змістом сенкана дізнайтесь, про що йдеться

- 📕 Дряпана, давня
- Здивувала, створили, принесли
- Кладуть в кошик на Великдень
- Великоднє яйце

- □ Мальовнича, загадкова.
- Розмаоьована, дивує, захоплює.
- Незвичайний витвір народного генія.
- Дивосвіт.

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(*ла*), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(*лася*)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)....

